

WYMAGANIA EDUKACYJNE

niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych zajęć edukacyjnych

według nowej podstawy programowej

Przedmiot:

PODSTAWY PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

WYMAGANIA NA OCENY SZKOLNE:

Dział programowy:

Obserwuję gospodarkę rynkową.
Żyję w gospodarstwie domowym.
Jestem pracownikiem.

Ocena: DOPUSZCZAJĄCY

Uczeń potrafi:

- wymienia funkcje pieniądza,
- zna formy pieniądza,
- rozumie pojęcie wartości pieniądza,
- zna podmioty uczestniczące w gospodarce,
- zna pojęcie popytu i podaży,
- zna pojęcie równowagi rynkowej,
- zna pojęcie osobowości człowieka,
- wymienia cechy osoby przedsiębiorczej,
- zna i rozróżnia potrzeby człowieka, uczucia i motyw,
- potrafi podać przykłady dochodów i wydatków w gospodarstwie domowym,
- zna podstawowe funkcje banków
- podaje przykłady kredytów bankowych,
- zna rodzaje usług bankowych dla ludności i przedsiębiorstw,
- na prostym przykładzie potrafi obliczyć koszty kredytu,
- zna pojęcie Giełdy Papierów Wartościowych,
- zna formy inwestowania na giełdzie,
- rozumie istotę podatku dochodowego,
- zna podstawowe prawa konsumenta,
- określa podstawowe rodzaje ubezpieczeń w Polsce,
- zna podstawowe zasady tworzenia dokumentów aplikacyjnych,
- zna podstawowe zasady przygotowania się do rozmowy kwalifikacyjnej,
- zna podstawowe formy zatrudnienia i wynagradzania,
- zna rodzaje umów regulujących zatrudnienie,
- rozumie role związków zawodowych,
- określa podstawowe prawa i obowiązki pracodawcy i pracownika.

Ocena: DOSTATECZNY

Uczeń potrafi:

- zna definicję pieniądza oraz jego właściwości i formy,
- rozróżnia etapy rozwoju pieniądza na przestrzeni dziejów,
- rozumie pojęcia związane z gospodarką rynkową – popyt, podaż, równowaga rynkowa,
- określa funkcje banku centralnego i banków komercyjnych,
- rozumie zasady korzystania z usług bankowych,
- zna zasady obiegu okrężnego w gospodarce,
- zna i rozumie mechanizmy regulujące zachowanie człowieka w sytuacjach trudnych,
- potrafi określić swoje mocne i słabe strony,
- zna pojęcie gospodarstwa domowego i jego rolę w gospodarce rynkowej,
- rozumie ryzyko inwestowania na giełdzie, rozróżnia pojęcia: budżet zrównoważony, nadwyżka budżetowa, deficyt budżetowy,
- rozumie konieczność istnienia ubezpieczeń,
- potrafi na przykładzie ustalić podatek dochodowy,
- potrafi wypełnić zeznanie podatkowe PIT,
- rozumie prawa konsumenta,
- sporządza na przykładzie reklamację,
- rozumie konieczność istnienia instytucji chroniących konsumentów,
- rozróżnia i rozumie poszczególne rodzaje ubezpieczeń,
- zna i rozumie zasady autoprezentacji,
- sporządza podstawowe dokumenty aplikacyjne,
- rozumie zasady przygotowania się do rozmowy kwalifikacyjnej,
- zna elementy rozmowy kwalifikacyjnej,
- rozumie prawa i obowiązki pracownika,
- rozróżnia i rozumie zasady różnych form zatrudnienia,
- rozróżnia i zna zasady naliczania wynagrodzeń,

Ocena: DOBRY

Uczeń potrafi:

- rozumie zmiany form pieniądza na przestrzeni dziejów,
- charakteryzuje obieg okrężny w gospodarce,
- zna mechanizmy regulujące obieg okrężny,
- umie określić relację pomiędzy popytem i podażą,
- potrafi wyznaczyć cenę równowagi rynkowej,
- samodzielnie określa własną osobowość,
- przedstawia sposoby racjonalnej gospodarki budżetem domowym,
- ocenia rolę banku centralnego i banków komercyjnych,
- ocenia ryzyko inwestowania na giełdzie,
- ocenia różne oferty zakładów ubezpieczeniowych,
- potrafi przygotować się do rozmowy kwalifikacyjnej,
- zna rolę pracownika i pracodawcy w systemie zatrudnienia,
- rozumie zasady komunikowania się w grupie,
- rozumie potrzebę kompromisowego rozwiązywania konfliktów w grupie,
- potrafi zorganizować własne działania edukacyjne,
- właściwie wypełnia przyjęte w grupie role,

Ocena: BARDZO DOBRY

Uczeń potrafi:

- ocenia rolę i funkcje pieniądza w gospodarce,
- potrafi dokonać prezentacji własnego stanowiska, stosując różne środki komunikacji werbalnej i niewerbalnej,
- dokonuje autoprezentacji,
- rozwiązuje konflikty w grupie, szczególnie w drodze negocjacji,
- rozumie różnicę pomiędzy gospodarką rynkową i innymi typami gospodarek,
- planuje budżet gospodarstwa domowego,
- wypełnić poprawnie zeznanie podatkowe PIT,
- ocenić rolę instytucji chroniących prawa konsumentów,
- porównuje prawa i obowiązki pracownika i pracodawcy wynikające ze stosunku pracy i innych umów,
- potrafi aktywnie poszukiwać pracy,
- umie poprawnie przygotować cv i list motywacyjny,
- potrafi porównać oferty różnych banków komercyjnych,
- umie wskazać najkorzystniejsze sposoby lokowania środków i zaciągania kredytów,
- analizuje i porównuje oferty firm ubezpieczeniowych, funduszy emerytalnych i funduszy powierniczych,
- potrafi porównać oferty różnych banków komercyjnych,
- potrafi uzasadnić konieczność swojego przyszłego udziału w systemie emerytalnym.

Ocena: CELUJĄCY

Uczeń potrafi:

- podejmować decyzje w sytuacjach trudnych i ryzykownych,
- samodzielnie wyznacza sobie cele oraz zadania edukacyjne i zawodowe,
- potrafi kierować grupą i podejmować decyzje,
- dokonuje wyboru zachęty ekonomicznej występując w roli konsumenta, pracodawcy i pracownika, uzasadnia swój wybór,
- potrafi dochodzić swoich praw konsumenckich,
- potrafi korzystnie zaprezentować się potencjalnemu pracodawcy.
- potrafi wskazać najkorzystniejsze sposoby kredytowania oraz inwestowania,
- analizuje i ocenia ryzyko inwestowania na giełdzie,
- potrafi dokonać wyboru najkorzystniejszej oferty konta osobistego.

Dział programowy:

Zakładam przedsiębiorstwo.

Zarządzam przedsiębiorstwem.

Jestem etyczny.

Widzę problemy ekonomiczne państwa.

Dostrzegam światowe tendencje gospodarcze.

Sprawdzam się w działaniu.

Ocena: DOPUSZCZAJĄCY

Uczeń potrafi:

- zna typy gospodarek,
- wymienia cechy gospodarki rynkowej (przedsiębiorczość, własność prywatna, system cen, konkurencja),
- wymienia formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw,
- wymienia źródła finansowania firm,
- zna koncepcje roli państwa w gospodarce,
- zna pojęcie i funkcje budżetu państwa,
- wymienia źródła finansowania budżetu,
- wymienia czynniki wzrostu gospodarczego,
- zna zasady organizacji pracy w zespole,
- zna pojęcie zachowania etycznego,
- wymienia formy walki z bezrobociem,
- wymienia i rozumie przejawy kryzysu gospodarczego,
- wymienia formy powiązań gospodarczych z zagranicą,
- zna międzynarodowe organizacje gospodarcze, z którymi współpracuje Polska,
- zna genezę i rozwój Unii Europejskiej,
- zna problemy ekonomiczne współczesnego świata.

Ocena: DOSTATECZNY

Uczeń potrafi:

- zna źródła przepisów dotyczących działalności gospodarczej,
- określa sposoby i zasady dotyczące podejmowania działalności gospodarczej,
- rozumie pojęcie bilansu i rozliczeń finansowych,
- rozróżnia elementy bilansu firmy (aktywa, pasywa),
- zna i rozumie rolę przedsiębiorstwa w gospodarce,
- zna rolę lidera, wykonawcy przyjmowane w grupie,
- rozumie znaczenie właściwego wypełniania ról społecznych,
- zna sposoby rozwiązywania konfliktów w grupie,
- zna zasady skutecznego porozumiewania się,
- zna zakres i formy interwencjonizmu państwowego w gospodarce rynkowej,
- zna i rozumie zasady polityki budżetowej,
- zna i rozumie system podatkowy w Polsce,
- zna wydatki budżetu państwa,
- zna pojęcie deficytu budżetowego i długu publicznego,
- zna mierniki wzrostu gospodarczego,
- zna wpływ reklamy na konsumentów,
- zna przyczyny i skutki bezrobocia,
- zna metody poszukiwania pracy,
- zna i rozumie pojęcie międzynarodowego podziału pracy,
- rozumie zasady międzynarodowej współpracy gospodarczej,
- rozumie cele integracji europejskiej,
- zna instytucje UE i rozumie cele i zasady ich funkcjonowania,
- zna i rozumie podstawowe pojęcia integracji europejskiej: wspólny rynek, unia gospodarcza i monetarna, swobodny przepływ towarów, kapitału i usług, swobodny przepływ pracowników, swoboda prowadzenia działalności gospodarczej, polityka konkurencji,
- zna i rozumie przykłady zachowań etycznych,

- zna i rozumie pojęcie globalizacji gospodarki światowej,
- rozumie wpływ procesu globalizacji na zachowania społeczne.

Ocena: DOBRY

Uczeń potrafi:

- dokonuje wyboru formy organizacyjnej przedsiębiorstwa odpowiedniej do planowanej działalności gospodarczej,
- rozumie wpływ państwa na życie gospodarcze kraju,
- rozumie potrzebę kompromisowego rozwiązywania konfliktów w grupie,
- właściwie wypełnia przyjęte w grupie role,
- potrafi wyjaśnić wpływ deficytu budżetowego i długu publicznego na życie społeczne, polityczne i gospodarcze kraju,
- potrafi wskazać pozytywne i negatywne przykłady wpływu reklamy na konsumentów,
- ocenia własne możliwości znalezienia pracy,
- porównuje postawy etyczne do postaw uczestników życia gospodarczego,
- potrafi wykazać wpływ współpracy gospodarczej z zagranicą na gospodarkę kraju,
- ocenia wpływ globalizacji na zachowania społeczne.

Ocena: BARDZO DOBRY

Uczeń potrafi:

- przygotowuje prosty biznesplan,
- wykazuje korzyści i zagrożenia związane z konkurencją i monopolem,
- wyjaśnia wpływ postępu naukowo-technicznego, zatrudnienia, wydajności pracy oraz efektywności kapitału na rozwój gospodarczy kraju,
- rozwiązuje konflikty w grupie, szczególnie w drodze negocjacji,
- ocenia teraźniejsze i przyszłe zmiany na rynku pracy,
- ocenia przyczyny, skutki i strukturę bezrobocia w Polsce,
- ocenia wpływ swobód gospodarczych Unii Europejskiej na życie ekonomiczne państw członkowskich,
- ocenia wpływ przynależności kraju w Unii Europejskiej na rozwój gospodarczy,
- analizuje i ocenia wpływ globalizacji gospodarki na życie polityczne, społeczne i kulturalne współczesnego świata,
- rozumie konsekwencje procesu globalizacji w sferze życia politycznego i kulturalnego świata.

Ocena: CELUJĄCY

Uczeń potrafi:

- potrafi wskazać najkorzystniejsze sposoby finansowania poszczególnych form działalności gospodarczej,
- ocenia korzyści i koszty wynikające z postępu naukowo-technicznego,
- dokonuje analizy korzyści i kosztów członkostwa Polski w Unii Europejskiej,
- ocenia konsekwencje procesu globalizacji dla Polski.